Konto czekowe P. K. O. Poznań nr. 200 084.

Cena pojedyńczego egzemplarza 10 groszy.

DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł. Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemmieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-łamowej 15 gr, na stronie 3-łamowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XIX — NOWE MIASTO LUBAWSKIE, WTOREK, DNIA 4 KWIETNIA 1939 — N — Nr 40

O co się Niemcy tak bardzo irytują na Polskę?

Niemcy wielce są niezadowolone z postawy Polski. Prasa niemiecka rozpisuje się o „niepokojach“, o wzmagających się prześladowaniach mniejszości niemieckiej, o masowym wydalaniu niemieckich robotników i majstrów z przedsiębiorstw w Polsce, o aresztowaniu szeregu działaczy niemieckich itd.

O co Niemcom chodzi?

— Ponieważ Niemcy przekonały się, że zgwałcenie Czechów, Słowaków i Litwinów przez Rzeszę wywołało potężne oburzenie na całym świecie i mobilizację opinii europejskiej przeciw Niemcom — próbują oni zastraszyć opinię polską, aby nie przyłączała się do tej powszechnej postawy świata. Tym bardziej, że Francuzi, a szczególnie Anglicy (również Amerykanie) głośno oświadczają, że jedynym czynnikiem siły w środkowej Europie, zdolnym mocno przeciwstawić się agresywnym planom Niemców — **jest Polska** ze swą zdecydowaną i silną armią.

Głównie jednak Niemcy boją się związania się Polski silniejszymi węzłami z Francją i Anglią. — Dlaczego? Bo wiedzą dobrze, że porozumienie tych trzech państw zdolne jest do powstrzymania dalszych zaborów niemieckich i do przeciwstawienia się hegemonii Rzeszy niemieckiej na kontynencie Europy.

Stąd też irytacja niemieckiej prasy na Polskę, na podróż min. Becka do Londynu i „doradzanie“ Warszawie, aby uprawiała politykę „niezależną“ i nie wiązała się silniej z Francją i Anglią. Stąd wreszcie zarzuty niemieckie, że pewne czynniki w Polsce chcą odstąpić od zasad porozumienia niemiecko polskiego z 1934 r.

Naturalnie Niemcy nie chcą się przyznać, że to oni właśnie pogwałcili ducha umowy z r. 1934 przez odstąpienie od polityki Rzeszy niemieckiej do polityki zaborczej, gwałcącej wolność innych narodów i zmierzającej do **okrążenia Polski od południa i północy**. Udają również głuchych, gdy opinia polska od wielu, wielu miesięcy, a nawet lat wylicza im fakty, świadczące o gnębieniu, a nawet maltretowaniu mniejszości polskiej w Niemczech, choć cały świat wie, **że mniejszość niemiecka w Polsce cieszy się pełną wolnością.**

Przede wszystkim jednak Niemców irytuje, że **Polska nie ulękła** się żadnych nacisków i mocną, godną, a spokojną postawą całego narodu odpowiedziała:

— **Armatami powitamy każdego, kto ośmieli się nam dyktować, jaka ma być polityka Rzplitej i narodu polskiego.**

Niemy sejm litewski ratyfikuje oddanie Kłajpedy Niemcom.

Kowno. W ub. piątek odbyło się tu posiedzenie sejmu litewskiego, na którym min. Urbszys zdał relację ze swej podróży do Berlina, jak również odczytał notę, stwierdzającą zgodę rządu litewskiego na oddanie kraju kłajpedzkiego III Rzeszy. Członek sejmu litewskiego Putwiński zwrócił się do posłów, aby przyjęli następującą rezolucję:

„Biorąc pod uwagę sytuację, w jakiej znalazła się Litwa, sejm ratyfikuje umowę, zawartą w dniu 22 marca 1939 roku“.

Przewodniczący zapytał, kto jest przeciwny. **Sejm milczał.** W ten sposób uchwalona została ratyfikacja oddania Kłajpedy. Całe posiedzenie trwało 6 minut.

Piękny gest Polski wobec Litwy.

Berlin. We ub. środę amb. Lipski wydał obiad na cześć posła Litwy w Berlinie min. Skirpy i członków gościnnej Polski Odrodzonej.

Drugi obóz koncentracyjny w kraju kłajpedzkim.

Jak donoszą z Kłajpedy, liczba osób, aresztowanych w kraju kłajpedzkim, wzrosła do 3 000. Władze niemieckie przygotowują nowy obóz koncentracyjny (drugi z rzędu), w pobliżu miejscowości Szyłokarczma.

Rząd angielski czuć się będzie zobowiązanym

użyczyć rządowi polskiemu wszelkiej pomocy.

Londyn. 31. 3. Dziś rozpoczęło się posiedzenie Izby Gmin. Napływ publiczności niebywały. Galerie zapełnione do ostatniego miejsca. W lożach, przeznaczonych dla korpusu dyplomatycznego — również tłumnie.

Do Izby przybył **p. premier Chamberlain, powitany przez posłów gromkimi oklaskami.**

Chamberlain m in. oświadczył:

„W razie jakiejkolwiek akcji, która wyraźnie zagrażałaby polskiej niepodległości, a której rząd polski uważałby za konieczne przeciwstawić się wszystkimi siłami Narodu, rząd brytyjski uważałby, iż jest zobowiązany do okazania rządowi polskiemu całkowitego poparcia, jakie będzie w jego mocy. Pod tym względem udzielono zapewnienia rządowi polskiemu. Rząd francuski upoważnił rząd brytyjski do wyraźnego oświadczenia, iż w tej sprawie zajmuje takie samo stanowisko, jak rząd brytyjski“.

Konsternacja i oburzenie w Niemczech.

Oświadczenie Chamberlaina w Izbie Gmin o pomocy Anglii i Francji dla Polski w razie zagrożenia przez Niemcy jej niepodległości wywołały w Niemczech wielką konsternację i oburzenie, co się przebija tak w prasie niemieckiej jako i komunikatach niemieckiego radia.

Armia angielska na stopie wojennej. 32 dywizje, 756 000 żołnierzy.

Londyn. Ogłoszone przez premiera Chamberlaina zarządzenie o postawieniu armii terytorialnej na stopie wojennej i o podwojeniu jej oznacza, że utworzonych zostanie 13 nowych dywizyj. W obecnej chwili armia brytyjska składa się z 19 dywizji, a mianowicie 13 terytorialnych i 6 regularnych. Po wprowadzeniu w życie nowych zarządzeń **ilość dywizji wzrośnie do 32, w tym 26 terytorialnych i 6 regularnych armii stałej.**

Postawienie armii na stopie wojennej dokonane ma być niezwłocznie. Już w ub. środę wieczorem ministerstwo wojny wysłało odpowiednie instrukcje. Stan liczebny wojsk brytyjskich przedstawiać się będzie po tym zarządzeniu następująco:

1) Armia terytorialna 340 tys. ludzi, 2) dywizje przeciwlotnicze 100 tys. ludzi, 3) wojska regularne w Indiach 70 tys. ludzi. Razem 756 tys. ludzi.

Anglia o polskiej armii.

Londyn. „Manchester Guardian“ w artykule wstępnym stwierdza m.in.:

„Polska armia, jedna z najsilniejszych w Europie, od dawna już była przygotowana do stawienia czoła każdemu niebezpieczeństwu i w tym postanowieniu popiera ją cały naród.

Dar episkopatu i duchowieństwa kat. na moralne dozbrojenie armii.

Wskutek inicjatywy ks. kardynała Prymasa Hlonda episkopat i duchowieństwo kat. wpłaciło na ręce ks. biskupa polowego 236 065 zł na moralne dozbrojenie armii. Ks. biskup Gawlina przeznaczył powyższą sumę na moralne dozbrojenie armii, a zwłaszcza na zakup kaplic polowych.

Duchowieństwo archidiecezji warszawskiej na obronę powietrzną państwa.

Kuria metropolitarna warszawska w imieniu duchowieństwa archidiecezji zadeklarowała na rzecz obrony powietrznej państwa ofiarę w kwocie 30.000 zł. Jednocześnie zwróciła się kuria z wezwaniem do duchowieństwa do osobistego udziału w pożyczce.

Interpelacja w kwestii gdańskiej w Izbie Gmin.

Zobowiązania Anglii obejmują również Gdańsk.

W dyskusji, jaka rozpoczęła się nad oświadczeniem prem. Chamberlaina, jeden z deputowanych zapytał, czy zobowiązania, o jakich mówił premier, obejmują również Gdańsk? W odpowiedzi rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych stwierdził, że gdyby Polska uznała, iż w sprawie Gdańska musi użyć swoich sił zbrojnych, Wielka Brytania czułaby się wówczas również zobowiązaną do przyjścia jej z pomocą.

W niedzielę wyjechał min. Beck do Londynu.

Zgodnie z dawno już powziętą decyzją, w niedzielę p. minister Beck udał się z oficjalną wizytą do Londynu. Przyjazd do stolicy Wielkiej Brytanii nastąpi w poniedziałek wieczorem. **Minister Beck zabawi w Anglii — jak już donosiliśmy — 3 dni, t. j. do dn. 6 bm. włącznie.**

W Czechosłowacji aresztowania — brak żywności.

Mor. Ostrawa. Codziennie władze niemieckie dokonywują aresztowań. Dotychczas umieszczono w więzieniach bądź też obozach koncentracyjnych 1800 osób.

We wszystkich prawie miastach odczuwa się brak artykułów spożywczych. Nie można otrzymać białego cukru, zaś żółty cukier w małej ilości na kartki, a kawę tylko z namiastki. Prawdziwą kawę otrzymują w kawiarniach tylko oficerowie niemieccy.

Również ze Słowacji dochodzą wieści, że Niemcy samochodami ciężarowymi wywieźli olbrzymie zapasy benzyny, oliwy, amunicji i broni. Jednocześnie odbywa się w zachodniej Słowacji rabunek urządzeń przemysłowych: maszyn i towarów. Część artykułów spożywczych na miejscu konsumuje wojsko i policja niemiecka. Resztę wysyła się do Niemiec w paczkach. W Bratysławie ceny podskoczyły znacznie w górę, np. jajko kosztuje 30 gr.

Spłonął garaż z niemieckimi samochodami wojskowymi.

W jednym z garaży w Prościejowie na Morawach wybuchł pożar. Spłonęła wielka ilość znajdujących się tam niemieckich samochodów wojskowych. Jest to już drugi pożar w tygodniu.

Sławne kopalnie radu w Czechach stanęły.

W słynnym na cały świat uzdrowisku St. Joachimstal, gdzie znajdują się najbogatsze złoża radu w Europie, wstrzymano prace nad wydobywaniem radu. Unieruchomienie zakładów spowodowało wywiezienie przez Czechów przed okupacją Sudetów wszystkich zapasów surowca, materiałów pomocniczych oraz kosztownego sprzętu technicznego.

1 korona czeska — 10 fenigów.

Berlin. Na mocy dekretu marszałka Goeringa kurs korony czeskiej ustalony został na obszarze protektoratu czesko-morawskiego na 10 fenigów niemieckich.

Ostatni list czeskiego germanofila.

Jeden z dzienników z Morawskiej Ostrawy donosi, że wielkie wrażenie wywarła na czeskim społeczeństwie wiadomość, iż dyrektor „Narodniego Divadla“ (teatr narodowy) Tomasz Vlasta, uważany powszechnie za germanofila, popełnił samobójstwo, a w liście zostawionym do policji, pisze: „Wszyscy ci, którzy kiedykolwiek hołdowali rzekomej kulturze niemieckiej i byli jej propagatorami, powinni pójść moim śladem, żeby zmazać swoją winę. Być przyjacielem Niemiec znaczy tyle, co wychować sobie pod bokiem gada.“

Odezwa

Ogólnopolskiego Komitetu Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.

Na zebraniu w dniu 1 bm. Ogólnopolskiego Komitetu Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej pod wysokim protektoratem P. Prezydenta PR prof Ignacego Mościckiego i Marsz. Polski Edwarda Śmigłego Rydza uchwalono odnośną odezwę do społeczeństwa. Tekst jej podać możemy dopiero w następnym numerze. Zaznaczamy, że pod odezwą figurują nazwiska **przedstawicieli wszystkich obozów i stronnictw**, co jest najlepszym dowodem, że w kwestii obrony Ojczyzny **nie ma między nami Polakami żadnych różnic.**

Ponad 120 milion. zł

już wpłynęło na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej.

Jak podają, aż dotąd wpłynęło już na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej ponad 120 miln zł. Niezależnie od zgłoszeń na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej wzrosła we wielkim stopniu ofiarność na FON.

25 tys. zł na Pożyczkę Przeciwlotniczą uchwaliła grudziądzka Rada Pow. i Wydział Pow.

Rada Powiatowa i Wydział Powiatowy uchwaliły subskrybować Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej w wysokości 25 000 zł.

Rada Miejska w Toruniu 20 tys. zł.

Rada Miejska w Toruniu uchwaliła subskrypcję Pożyczki na Obronę Przeciwlotniczą w sumie 20 tys. zł.

Przedstawiciele wszystkich stron. polskich przy wspólnym stole.

Kto wejdzie w skład Komitetu Pożyczki Lotniczej.

W komitecie pożyczki lotniczej mają zasiąść przedstawiciele wszystkich polskich stronnictw politycznych. Na zaproszenie komisarza generalnego pożyczki gen. broni Berbeckiego wszyscy zgłosili zapowiedź współpracy.

Pertraktacje z przedstawicielami poszczególnych stronnictw nie są jednak jeszcze zakończone. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, najbliższe konstytucyjne zgromadzenie komitetu zgromadzi jednak przy wspólnym stole następujące stronnictwa:

Obóz Zjednoczenia Narodowego, który reprezentować będą — gen Skwarczyński, płk. Wenda, płk. Dembiński, gen. Galica i pos. Kaczorowski. —

Stronnictwo Narodowe, w którego skład delegacji wejdą przypuszczalnie — prezes nacz. prof. Folkierski, prezes zarz. gł. adw. Kowalski, wiceprez zarz. gł. dr Bielecki, red. Berezowski i prof. Rybarski.

Stronnictwo Ludowe mieliby reprezentować — prezes NKW Rataj, prezes rady nacz. p. Gruszka, wiceprezes NKW Mikołajczyk, p. Czapski i przedstawiciel „Wici" p. Niecko.

Polska Partia Socjalistyczna wydelegowałaby do komitetu przewodniczących naczelnych organów partii i klasowych związków zawodowych pp: Tomasza Arciszewskiego, red. Niedziałkowskiego, Pużaka Topinka i Żuławskiego.

Obóz Narodowo Radykalny wydeleguje do komitetu pp.: Heinricha, mec Jodzewicza, Kozłowskiego i Gierneg0.

Stronnictwo Pracy reprezentować będzie gen. Haller, p. Popiel, płk. Modelski, p. Beler i Tempka.

Chrześcijańskie Zw. Zawod. reprezentować będą pp. Bitner, Chaciński, Błażejewicz i Urbański.

Tak więc w komitecie pożyczki po raz pierwszy od r. 1920 zasiądą przy jednym stole prezydia wszystkich polskich stronnictw politycznych.

Szwecja podwaja kadry marynarki wojennej.

Berlin. Ze Sztokholmu donosi „Deutsche Allg Zeitung" o uchwale rządu zatrzymania poborowych marynarki wojennej pod bronią na okres dalszych 4 miesięcy. Tym samym kadry szwedzkiej marynarki wojennej zostały — podwojone. Marynarka szwedzka odwołała manewry i wróciła do portu.

Sztokholm. Rząd wystąpił w riksdagu z propozycjami, zmierzającymi do wzmocnienia obrony narodowej. Przewidziane są kredyty dodatkowe w wys. 58 miln. na zakup materiału wojennego.

Waluta słowacka.

Bratysława. Rząd słowacki powziął decyzję wprowadzenia słowackiej waluty narodowej. Jednostką monetarną będzie 1 „orzeł" o wartości równej 1 marce niemieckiej. Banknoty czeskie będą powoli wycofywane z obiegu.

Bufallo ku czci Dmowskiego.

Bufallo. Komitet Obywatelski, na czele którego stoi Stanisław Nawrocki, zorganizował w niedzielę, 26 marca br. olbrzymią manifestację ku czci śp. Romana Dmowskiego. Miasto Buffallo, liczące około pół miliona mieszkańców, posiada Polonię, dochodzącą do 150.000 osób.

Stanowisko kół katolickich.

„Czas" omawia pogłoski o zwołaniu Episkopatu, notując, że duże wrażenie wywołał w kołach politycznych komunikat Katolickiej Agencji Prasowej, będący omówieniem niedzielnej mowy P. Prezydenta RP. Komunikat ten stwierdza:

„Panuje jedność woli i uczucia. Lecz czas już na jedność i w działaniu politycznym. Społeczeństwo pragnie tej jednomyślności, ale istotnej, nie mechanicznej i narzuconej.

Wychowane w kulturze katolickiej nie sądzi, by wielkość i różnorodność sprzeciwiała się jedności, nie chce naśladować sąsiadów, poświęcając wolność swą dla osiągnięcia mechanicznej, przemijającej siły i negującej kulturę ducha.

Polska urosła w potęgę i walczyła o swe wyzwolenie pod hasłem: „Wolni z wolnymi, równi z równymi". Dziś stare to hasło znowu jest aktualne, jako wytyczna dla wewnętrznego zjednoczenia. Trzeba, by przemówił duch naszych dziejów. Trzeba, by ustało wreszcie błąkanie się po manowcach i szukanie obcych wzorów. Autorytety P. Prezydenta R P. i Naczelnego Wodza bohaterskiej armii polskiej są dziś tymi czynnikami nadrzędnymi, których inicjatywa zdolna jest wytknąć nowe drogi jedności politycznej narodu, wymaganej dla obrony naszej kultury katolickiej i narodowej „Honoru i Ojczyzny".

W związku z ukazaniem się tego komunikatu Katolickiej Agencji Prasowej „Czas" wiąże pogłoski o mającym nastąpić zwołaniu konferencji Episkopatu Polski.

Korfanty też wraca do kraju.

Katowicka „Polonia", organ W. Korfantego, donosi:

„Jak się dowiadujemy, były senator Wojciech Korfanty w najbliższych dniach powraca do Polski. Wojciech Korfanty opuścił kraj przed paru laty w okolicznościach, które wymownie przedstawił niedawno w swej interpelacji sejmowej jego polityczny przeciwnik, poseł dr Putek i przebywał w Pradze czeskiej do chwili zajęcia tego miasta przez wojska niemieckie.

Zmuszony jako znany przeciwnik Trzeciej Rzeszy do opuszczenia Czecho-Słowacji, Wojciech Korfanty wyjechał do Francji, ulegając licznym prośbom i naleganiom swych przyjaciół, zdecydował się wobec poważnej sytuacji międzynarodowej, wymagającej jego obecności w kraju, powrócić do ojczyzny".

Ostatnia droga ś. p. Karola Wierczaka.

We wtorek odbył się pogrzeb ś. p. Karola Wierczaka.

W rzęsiście oświetlonym kościele Zbawiciela rozpoczęło się o godz. 10 rano uroczyste nabożeństwo żałobne. W nawie głównej na wysokim, otoczonym zielenią i światłami katafalku spoczęła prosta, niezwykle skromna trumna, okryta sztandarem stołecznego okręgu Str. Narodowego. W okół trumny złożono liczne wieńce od przyjaciół i oddziałów prowincjonalnych Stronnictwa Narod., Pracy Polskiej, Sokoła i zw. kombatanckich.

Po uroczystej mszy żałobnej na kazalnicę weszedł osobisty przyjaciel Zmarłego, ks Marceli Nowakowski, który wygłosił wzruszające przemówienie żałobne.

Po żałobnych egzekwiach członkowie władz naczelnych S. N. i najbliżsi przyjaciele wzięli trumnę na barki. Przez miasto przeszedł olbrzymi kondukt żałobny. Otwierali go postępujący w szyku trójkowym narodowcy w jasnych mundurach, niosący wieńce. Zwracał uwagę wspaniały wieniec z biało-czerwonych kwiatów, ofiarowany przez Str. Narodowe. Następnie maszerowały poczty sztandarowe. Za trumną kroczyła matka śp. Wierczaka, wdowa Czesława z Chrząstowskich oraz rodzina. Dalej członkowie władz Str. Nar., narodowy klub radziecki i inni. Reprezentowane były okręgi: lwowski, lubelski, podlaski, krakowski, rzeszowski, śląski, częstochowski, piotrowski, radomski, łódzki. Dalej postępowali senatorzy, Miłaszewski, Rembieliński, Olchowicz, b. marsz. Rataj ze St. Ludowego oraz zarząd Narodowego Zrzeszenia Adwokatów. Widać było również bardzo wielu dziennikarzy. Niezwykle tłumnie stawiła się młodzież akademicka, wśród której byli przedstawiciele Bratnich Pomocy z Warszawy i z okręgów prowincjonalnych.

Kondukt zatrzymał się przed siedzibą zarządu głównego S. N. przy al. Jerozolimskich 17, gdzie w czasie posiedzenia zmarł śp. Karol Wierczak. Głębokim milczeniem złożono hołd działaczowi.

Od bramy cmentarnej na Bródnie przeniesiono trumnę opodal Romana Dmowskiego do grobu rodzinnego. Nad otwartą mogiłą wygłosił przemówienie wiceprezes SN. dr T. Bielecki. Następnie w imieniu młodzieży akademickiej przemawiał stud. Uniw. Lwowskiego J. Pawliszak, a w imieniu Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich wygłosił żałobne przemówienie red. Marian Grzegorczyk.

Posypały się grudki ziemi do świeżego grobu, pochyliły się sztandary, wzniosły się prawice do ostatniego pozdrowienia. Trumnę pożegnano Hymnem Młodych.

Krzyż i medal ochotniczy. Komisja sejmowa przyjęła projekt ustawy.

Sprawa przyznania b. ochotnikom Armii Polskiej odznaczeń przybrała realne kształty. Projekt odpowiedniej ustawy uchwaliła już sejmowa komisja wojskowa, czyniąc różne poprawki w projekcie wnioskodawcy, posła Klimkiewicza.

Najważniejsze z tych poprawek są następujące:

1) Art. 1 otrzymuje brzmienie — Ustanawia się Krzyż Ochotniczy i Medal Ochotniczy za wojnę dla odznaczenia osób, które pełniąc służbę ochotniczą brały czynny udział w walkach o ugruntowanie niepodległości Ojczyzny. Krzyż i medal ochotniczy za wojnę mają charakter odznaczenia wojskowego.

2) Art. 3 otrzymuje brzmienie — Krzyż Och. za wojnę może być nadany osobom, określonym w art. 1 ust. 1, jeżeli: 1) polegli lub byli ranne na polu bitwy, 2) zostały odznaczone Krzyżem Virtuti Militari lub Krzyżem Walecznych, 3) służyły czynnie 3 miesiące, w tym conajmniej 2 miesiące w oddziałach, walczących na froncie.

3. Art. 4. Medal Ochotniczy za wojnę może być nadany osobom, określonym w art 1 ust. 1, które nie zostały objęte Ochotniczym Krzyżem za wojnę, a czas ich służby wynosi co najmniej jeden miesiąc.

4. Art. 8. Osoby, odznaczone Krzyżem Ochotniczym za wojnę lub Medalem Ochotniczym przy równych kwalifikacjach, mają pierwszeństwo w zatrudnianiu, a zwłaszcza przy obsadzaniu nowoutworzonych placówek gospodarczych.

Obwieszczenie

o zaciągu ochotniczym do zasadniczej służby wojskowej w 1939 r.

Na podstawie art. 60 ustawy o powsz obow. wojsk. Pan I Wiceminister Spraw Wojskowych rozk. Dep. Uzup. Nr. 1311|I Org — z 9 III 39 r. zarządza zaciąg ochotniczy do zasadniczej służby wojskowej.

W charakterze ochotników mogą zgłaszać się w r. 1939 mężczyźni, urodzeni w latach 1919, 1920 i 1921, którzy nie posiadają warunków do skróconej zasadniczej służby wojskowej z art. 78 ustawy.

Ochotnicy mają prawo wyboru wojska, marynarki wojennej lub KOP spośród niżej wym. rodzajów wojska o ile posiadają warunki do wybranego rodzaju wojska.

Prawo wyboru formacji ochotnikom nie przysługuje. Jedynie ochotnicy do marynarki wojennej mogą wyrazić życzenie odbycia służby we Flocie lub Flotylli Rzecznej — ostateczna decyzja zależy jednak od władz mar. wojennej.

Ochotnicy mogą być przyjęci do wojska, marynarki wojennej i KOP na następujących warunkach:

a) **o ile posiadają wykształcenie ukończonych conajmniej 4 klas oddziałów szkoły powszechnej**: do piechoty, do piechoty Korpusu Ochrony Pogranicza, do kawalerii — mogą być przyjęci również ochotnicy z własnymi końmi na warunkach ustalonych oddzielnym obwieszczeniem, do artylerii, do łączności, do marynarki wojennej

b) **o ile posiadają wykształcenie ukończonych conajmniej 7 klas (oddziałów) szkoły powszechnej**: do broni pancernej, do lotnictwa, do saperów.

Własnoręcznie napisane podania o przyjęcie w charakterze ochotników należy składać do właściwej K. R. U. zasadniczo do 1 maja 1939 r.

Po tym terminie mogą być przyjęci:

a) najdalej do dnia 1 lipca — podania kandydatów uczniów — monterskich kursów wojskowo-przetwórczych, dziennych i wieczorowych Tow. Wojskowo-Technicznego oraz Zawodowej Żeglugi Rzecznej.

b) podania o przyjęcie do służby och. junaków broni panc., oraz absolwentów kursów (szkoły) samochodowych, motocyklowych o uprawnieniach wojskowego przysposobienia motorowego, którzy w 1939 r. kończą wyszkolenie motorowe, o ile kandydaci wniosą je w takim terminie, by można było przedstawić ich dodatkowej komisji poborowej przed dniem 1 października.

Do podań o przyjęcie do wojska i mar. woj. należy dołączyć w oryginale lub uwierzytelnionym odpisie następujące dokumenty:

a) metrykę urodzenia (wyciąg z ksiąg metrykalnych) b) poświadczenie obywatelstwa polskiego, c) poświadczenie niekaralności. d) pozwolenie ojca lub opiekuna na wstąpienie do wojska lub marynarki wojennej, spisane protokularnie we właściwym zarządzie gminy lub sporządzone w formie aktu notarialnego, bądź też w formie innego aktu piśmiennego, uwierzytelnionego przez notariusza, jeżeli zgłaszający się nie ma ukończonych 21 lat, a został upełnoletniony (usamowolniony) w drodze sądowej. należy dołączyć orzeczenie (uchwałę, decyzję sądu), e) ostatnie świadectwo szkolne i ewtl. posiadane świadectwo PW, życiorys i zaświadczenie o rejestrze.

Prócz dokumentów wyżej wym. ochotnicy do marynarki wojennej powinni dołączyć świadectwo ewtl znajomości rzemiosła, a jeżeli pełnili służbę w marynarce wojennej innego państwa lub marynarce handlowej, wszelkie dokumenty stwierdzające tę służbę.

Ochotnicy do kawalerii z własnymi końmi mają przedstawić komisji poborowej zaświadczenie, że ich własne konie zostały zakwalifikowane do służby w kawalerii.

Kandydaci, którzy składają podania jako uczniowie szkół lub bezpośrednio do opuszczenia zakładu naukowego — są wolni od przedstawienia świadectwa niekaralności.

Przegląd wojskowo lekarski ochotników przez komisje poborowe odbędzie się zasadniczo w czasie poboru głównego rocznika 1918, jaki podany w obwieszczeniach o poborze.

Ochotnicy do marynarki wojennej podlegają po wcieleniu dodatkowemu przeglądowi lekarskiemu we Flocie lub Flotylli Rzecznej, od wyniku którego uzależnione jest przyjęcie ich do zasadniczej służby wojskowej marynarki woj.

Zachęca się młodzież do jak najliczniejszego zgłaszania się do wojska i marynarki wojennej w charakterze ochotników, gdyż 1. posiadającym conajmniej ukończone 4 klasy (oddziały) szkół powsz. służba ochotnicza daje możność poświęcenia się po jej odbyciu służbie nadterminowej, a posiadającym conajmniej ukończoną szkołę powsz. stopnia III go lub równorzędną umożliwia pozostanie w wojskowej służbie zawodowej.

2. służba ochotnicza w lotnictwie z uwagi na liczne specjalności daje możność doskonalenia się w obranych przez ochotników zawodach i dalszego praktycznego pogłębiania nabytej wiedzy w swoim fachu, a w życiu cywilnym ułatwi otrzymanie pracy w przemyśle lotniczym

3. służba ochotnicza w marynarce wojennej daje możność zdolniejszym ochotnikom pływania na okrętach, poznania świata, tudzież możność służenia w lotnictwie morskim oraz nabycie fachu, który i w życiu cywilnym daje kwalifikacje do ubiegania się o odpowiednią pracę

Bliższe informacje udziela referat wojskowy tut. Starostwa.

Wszystko dla obrony kraju.

Nowe Miasto Lub. W chwilach, w których decydują się losy tak drogo okupionej niepodległości Ojczyzny, sprawa obrony kraju górować musi ponad wszystkimi innymi sprawami. Dla obrony Ojczyzny choćby ostatni grosz, choćby ostatnia kropla krwi. W tym zrozumieniu i pod tym hasłem dokonuje się też dziś w całym kraju mobilizacja środków materialnych dla obrony kraju. Strumieniami płynie zewsząd ofiarny grosz na FON i lawinowo wzrost sypią się deklaracje na subskrypcję Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej. I nasz powiat narodowy nie tylko nie pozostanie w tyle za innymi, ale przodować będzie w ofiarności na dozbrojenie naszej armii oraz naszej siły lotniczej.

Wobec licznych zapytań, skierowanych do nas, gdzie składać grosz na FON albo dokonywać subskrypcji na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej, odpowiadamy, że ofiary te należy wpłacać **na konto Powiat. Komitetu Funduszu Obrony Narodowej w K K O pow. lubawskiego w Nowym Mieście i Lubawie oraz w Banku Ludowym w Nowym Mieście i w Lubawie, a tak samo tam kierować należy deklaracje subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.**

WIADOMOSCI

Nowe Miasto Lub., dnia 3 kwietnia 1939 r.

Kalendarzyk. 3 kwietnia, poniedziałek, Ryszarda.
4 kwietnia, wtorek, Izydora.

Wschód słońca g. 6 — 08 m. Zachód słońca g. 18 — m 11
Wschód księżyca g 18 — 04 m Zachód księżyca g. 4 — m 54

Jaka będzie pogoda w kwietniu?

Według astrometeorologa p Prengla z Bydgoszczy zapowiada się następująca pogoda na kwiecień:

Od 1 do 10 kwietnia przeważa pogoda zmienna z rozpogodzeniami przy wiatrach porywistych. Zachmurzenie i skłonność do opadów — deszcz, śnieg 6, 8 i 10 bm. Skłonność do nagłych zmian pogody, nocą przymrozki. W drugiej połowie tego okresu wystąpią burze.

Od 11 do 20 bm. panuje pogoda wietrzna i pochmurna z opadami. Poza tym dość pogodnie. Naprzód chłodno z przymrozkami nocnymi, po czym stopniowe ocieplenie.

Od 21 do 30 bm. nagół dość pogodnie z wyjątkiem zaburzeń około 22, 25, 27 i 29, a zapowiadających wzrost zachmurzenia z deszczem. Dalsze ocieplenie się zwłaszcza w słoneczne dnie. Pod koniec okresu ponowny spadek temperatury.

Z miasta i powiatu

Podajemy do wiadomości,

że wszelkie ogłoszenia, z wyjątkiem nekrologów w razie konieczności, przyjmuje administracja tylko do godz. 9 rano w poniedziałki, środy i piątki.

Prosimy więc o usilne przestrzeganie podanego terminu. **Administracja.**

Telegram organizacji społecznych pow. lubawskiego do Naczelnego Wodza.

Nowe Miasto. W piątek, dn. 31 marca br. zebrały się w sali posiedzeń Rady Miejskiej zarządy poszczeg. organizacji społecznych i wysłały telegram nast. treści:

„Do
Pana Marszałka Smigłego-Rydza
w Warszawie — GISZ.

Społeczeństwo polskie powiatu lubawskiego, zrzeszone w niżej podpisanych organizacjach społecznych melduje Ci Naczelny Wodzu, że stoi gotowe i czeka Twoich rozkazów".

Następują podpisy 22 organizacji społecznych, zawodowych, oświatowych itp.

Wszystko na F. O. N.

Przypominamy naszym Szanownym Czytelnikom dzisiejszą (poniedziałkową) imprezę p. t. „Kultura i technika żywego słowa" Ze względu na doniosły cel, jak i na osobę prelegenta p. prof Olmy, który zgotuje nam prawdziwą ucztę duchową, wzywamy do gremialnego udziału.

Rodacy! Niech wszyscy, którym leży na sercu dobro naszej Ojczyzny, spieszą do szkoły powsz A więc w poniedziałek o godz. 20 „Wszystko na FON"

Grono Profesorskie na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej.

Nowe Miasto. Grono Profesorskie tut. Państwowego Liceum i Gimnazjum wraz z Dyrektorem i jego Małżonką zadeklarowali na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej ogólną kwotę zł 1620; w tym pp. dyr. Hoffmannowie 300 zł, pp. profesorowie Brückert zł 60, p. Chruszcz zł 100, p. Engel zł 220, ks. Kalinowski zł 100, p. Manikowski zł 120, p. Olma zł 100, p. Sadkiewicz zł. 60, p. Wiluszówne zł 100, p. Witkowska zł 200, p. Wójcik zł 200.

Z zadeklarowanej kwoty wpłacono w dniu 1 bm. na ręce Dyrekcji zł 464, w tym ks. prof. Kalinowski i p. prof. Manikowski całość zadeklarowanej kwoty.

Poza tym zadeklarowali na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej p sekret. Kozłowski oraz woźny p. Górny i p. Gomólski kwotę zł 60.

Ogólne zgromadzenie miejsc. Koła L. O. P. P.

Nowe Miasto. Ogólne zgromadzenie miejscowego Koła LOPP odbędzie się w środę, dnia 12 kwietnia br, o godz. 19,30 w lokalu p. B. Jankowskiego z następującym porządkiem obrad;

1. Zagajenie
2. Wybór Prezydium Ogólnego Zgromadzenia
3. Odczytanie protokołu z ost. Ogólnego Zgromadzenia
4. Sprawozdanie ustępującego Zarządu
5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej
6. Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi
7. Wybór nowego Zarządu i nowej Komisji Rewizyjnej
8. Wnioski i wolne głosy.

W razie nie przybycia odpowiedniej ilości członków, odbędzie się o godz. 20 drugie zgromadzenie bez względu na ilość członków. Zarząd.

Nowi dalsi członkowie L. M. K.

A. Zwyczajni (1 zł mies.) pp: dr. Lachowski, prof Fr. Manikowski, inż. Maderski, Kurzątkowski, zast. nacz. Urz. Sk., Roman Stęga (Urz. Sk.), Leon Rogowski, A. Dąbrowski, (Urz. Sk.) Józef Wojcieszyk (Urz. Sk.), Jan Suchocki, budowniczy now.

B Popierający (0.50 zł mies.) pp: Fiery Tadeusz, wicestarosta, Nowaczykowa Zofia, Górski Jan, kupiec, Wojciechowski Józef (Urz. Sk.) Callary Aleks (Urz. Sk.), Barański Fr., Olszewski Ignacy, Tytulski Brunon.

Podziękowanie.

Nowe Miasto Dyrekcja Państwowego Liceum i Gimnazjum wyraża serdeczne podziękowanie Kołu Rodzicielskiemu oraz Zarządowi z jego prezesem p. Nowaczykiem za zakupienie instrumentów muzycznych dla organizującej się orkiestry gimnazjalnej za ogólną kwotę zł 350.

Dyr. B. Hoffmann.

Odezwa Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.

Nowe Miasto. Zbliża się jedno z największych świąt chrześcijańskich — Zmartwychwstanie Pańskie. Aby ten dzień był w pełni radosnym dla najuboższych, Stow. Pań Miłosierdzia tradycyjnym zwyczajem urządza dla nich święcone, na które złożą się różnego rodzaju artykuły żywnościowe. Skromną tę uroczystość, która wniesie promyk radości do ciężkiej doli biednych, urządza miejsc. Stow. Pań Miłosierdzia w czwartek, dn. 6 bm o godz. 16 w Ochronce. Uprasza się serdecznie Szan. Obywatelstwo miasta i okolicy datki w naturaliach i gotówce składać na ręce przewodniczącej Stowarzyszenia p. Pelagii Jantkiewiczowej (Rynek) w środę, 5 bm Za złożone ofiary z góry najserdeczniejsze „Bóg zapłać" składa

Zarząd Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.

Pokwitowanie.

Nowe Miasto. Zamiast wieńca na trumnę śp. Mieczysława Olszewskiego złożył w naszej administracji na cele Stow. św. Winc. a Paulo p. B. Gęstwicki 5 zł.

Podziękowanie.

Zamiast życzeń świątecznych złożył pan Starosta Powiatowy Lubawski Mgr Alojzy Kowalski złotych 10, na dożywianie dzieci. Za złożoną ofiarę składam Panu Staroście w imieniu Miejskiego Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży moje najserdeczniejsze podziękowanie

Prezes Komitetu: (—) Wachowiak, burmistrz.

Stow. Pań Mił. św. Wincentego a Paulo.

Nowe Miasto. Roczne walne zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 16 bm o godz. 5 tej po południu w ochronce, z następującym porządkiem obrad:

1. Modlitwa i zagajenie Przewodniczącej 2 przemówienie ks. Dyrektora, 3. odczytanie protokołów z walnego i ostatniego zebrania, 4. sprawozdanie z rocznej działalności, 5 sprawozdanie kasowe Skarbniczki, 6. sprawozdanie komisji rewizyjnej 7 udzielenie pokwitowania zarządowi, 8. uzupełniające wybory zarządu, 9. uchwalenie budżetu na rok 1939/40, 10. wolne głosy i zakończenie Zarząd.

Film o Polsce i jej sile zbrojnej.

Nowe Miasto. W ub. tygodniu z ramienia Wojsk. Instytutu Nauk. Oświat. wyświetlano tu dwukrotnie szereg filmów obrazujących pracę portu w Gdyni, ćwiczenia łodzi podwodnej „Żbik", fragmenty manewrów jesiennych, rewie wojskowe z okazji Święta Niepodległości, zajęcie Zaolzia itp. Udział publiczności był b. tłumny, odniosła też ona krzepiące wrażenie z postawy naszej armii.

Pogrzeb śp. Mieczysława Olszewskiego.

Nowe Miasto. We wtorek, dnia 28 marca o godz. 14.30 zmarł nagle na udar serca liczący 39 lat kupiec śp. Mieczysław Olszewski, osierocając młodą swą żonę i kilkoletniego synka. Smierć ta człowieka w sile wieku nie wykazującego poprzednio żadnych objawów chorobliwego stanu wywołała w społeczeństwie głębokie współczucie W sobotę, dnia 1 IV odbył się pogrzeb śp. tak przedwcześnie Zmarłego. Eksportację zwłok o godz. 9.30 z domu żałoby do kościoła paraf. poprowadził w asyście całego miejscowego duchowieństwa oraz szwagra Zmarłego ks pref Chylewskiego ze Starogardu, ks prob dr Pryba.

Wigiliom żałobnym przewodził i żałobne nabożeństwo odprawił oraz poprowadził kondukt na cmentarz w asyście 5 kapłanów ks. pref Chylewski, wyrażając nad trumną tak konfratrom, jak i wszyskim którzy oddali Zmarłemu Krewnemu ostatnią przysługę serdeczne „Bóg zapłać!"

Zmarły jako wierny syn Kościoła i gorliwy patriota, dowodem czego choćby jego udział jako ochotnika we wojnie bolszewickiej, cieszył się wielkim poważaniem w społeczeństwie, a tak tragiczny zgon wywołał powszechne, serdeczne współczucie, toteż udział w pogrzebie był nie tylko liczny, ale nawet tłumny. N. o. w. p.

W smutku pogrążonej Rodzinie wyraża i nasza redakcja serdeczne współczucie.

Z życia Och. Straży Pożarnej.

Lubawa. Dn. 29 bm tut. Och. Straż Pożarna i ŻSP przeprowadziła ćwiczenia alarmowe. Okazało się, że rzekomy pożar wybuchł w zabudowaniach „Rolnika" przy rynku bydlęcym. Na miejscu naczelnik p. Piórkowski, jako dowódca całości wydał natychmiast rozkaz do akcji. Żeński zespół przystąpił do osłony stodoły, odległej od miejsca pożaru o 60 mtr. Jednocześnie przystąpiono do ochrony budynku, bezpośrednio złączonego, który razem z palącym się budynkiem przy pomocy motopompy zlano obficie wodą. Po skończonej akcji na rozkaz naczelnika strażacy powrócili ze sprzętem do remizy. Licznie zebrana ludność miała okazję przekonania się o sprawności naszych dzielnych strażaków tak zespołu męskiego jak i żeńskiego, którzy na zew alarmu stawili się w komplecie. Obserwator.

Zamknięcie pracy oświatowej na kursach przedpoborowych w Lubawie

odbyło się w piątek, 31 ubm. w auli szkoły powszechnej. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz wojskowych i samorządowych, organizacyj społecznych i rodziców młodzieży przedpoborowej. Na wstępie kier. kursu szkoły powsz. nr 2 p. Pilat powitał obecnych, po czym wygłosił obszerne przemówienie o walorach takiego kursu i o korzyściach dla każdego przedpoborowego, o ile regularnie uczęszcza na wykłady. Niestety, nie wszyscy przedpoborowi zdawali sobie z tego sprawę, bo tylko mała liczba uzyskała zaświadczenia za regularny udział w wykładach. Co zaś do należytego zachowania się i żołnierskiej postawy w czasie wykładów, to szan prelegent wyłuszczył tylko kilku kandydatów, którzy zasłużyli na pochwałę, większa część zaś na naganę. Uroczystość tę urozmaicono śpiewem i deklamacjami przez przedpoborowych. Po wydaniu kandydatom zaświadczeń p. Pilat wzniósł okrzyk na cześć p. Prezydenta Rzpltej i p. marsz. Smigłego Rydza, po czym odśpiewano Hymn Narodowy i na tym uroczystość zakończono.

Zakończenie kursu przedpoborowych.

Swiniarc. Dn. 29 ubm. zakończono tu prace kursu przedpoborowych o charakterze oświatowym. Po powitaniu gości i odebraniu raportu przez kierownika kursu p. Wawrzyniaka nastąpiły popisy przedpoborowych. Goście mieli możność sprawdzić, że 5 miesięcy intensywnej pracy przeobraziły przedpoborowych w przyszłych karnych żołnierzy. Popisy chórowe i inscenizacje zbiorowe wywołały huczne oklaski. Okolicznościowe przemówienie wygłosili: przedpoborowy Truszczyński Jan i przedstawiciel miejsc. Rady p. Kiliniewski Fr., który w szczerych słowach nawoływał przedpoborowych, aby nie poprzestali na zdobytej wiedzy, lecz dalej chętnie pracowali tak, że gdy zostaną wcieleni do armii, stali się wzorowymi żołnierzami.

Po rozdaniu zaświadczeń i poinformowaniu przedpoborowych o ćwiczeniach przysp. wojsk. w porze wiosennej przez kierownika kursu zakończono uroczystość trzykrotnym wzniesieniem okrzyku na cześć Najjaśn. Rzplitej, P. Prezydenta i Naczelnego Wodza, po czym odśpiewano 1 zwrotkę: „Jeszcze Polska nie zginęła". Jeden z obecnych.

Sołtysi na samolot dla armii.

Łąkorz. Sołtysi gminy tut., pragnąc poprzeć inicjatywę sołtysa Tomaszewskiego z gminy Kowalewo, pow. Wąbrzeźno, na odprawie w dniu 29 III br. jednogłośną uchwałą postanowili opodatkować się w wysokości 1 zł miesięcznie przez cały rok, począwszy od dnia 1 III br. na ufundowanie samolotu dla armii, który będzie nosić nazwę „Sołtys Pomorza".

Z Pomorza.

Kronika kościelna.

Biskup morski wyświęcił diakonów.

W seminarium duchownym w kaplicy biskupiej dokonał wyświęcenia subdiakonów na diakonów biskup morski ks. dr Okoniewski. Święcenia otrzymali **ks. Augryk** Bełczewski, Budzisz. Flemming, Gliszkowski, Głombiewski, **Górski**, Grucza, Hindau. **Hinz**, Kędzierski, Klaman, Kleyner, Koliński, Lewandowski, Lipski, Makowski, Metler, **Mówka**, Nagórski, Odya, Reak, Rudnik, **Ratecki**, Schliep, Schulta, Szwiercz, Strzyżewicz, Święcicki Wohlfeil, Wojnowski, Wołoszyk, **Zakrzewski, Zawadzki.**

Płk Sławek postrzelił się.

Warszawa. W niedzielę wieczorem popełnił samobójstwo przez wystrzał z rewolweru płk Walery Sławek, b. prezes BBWR i jeden z współtwórców ostatniej konstytucji. Stan Sławka jest beznadziejny. Zostawił on list, w którym prosi o to, by nie dochodzono przyczyn jego rozpaczliwego kroku.

„Powiat i miasto Brodnica w walkach o niepodległość 1914—1920 roku".

Ukazała się na półkach księgarskich druga część pracy p. d-r. Sylwestra Bizana pod tytułem „Powiat i miasto Brodnica w walkach o niepodległość 1914—20 roku".

Już z pierwszego rozdziału: „Wojsko polskie wkracza do Brodnicy i powiatu brodnickiego" wyczuwa się, że autor przechował w żywej pamięci przeżyte chwile dziejowe, dotyczące początków zrzucenia jarzma niewoli pruskiej i dzieli się dziś plastycznie swymi wrażeniami z dorastającym pokoleniem.

Dalsze rozdziały omawiają zalew naszej ziemi przez fale bolszewickie i bohaterską postawę całej ludności oraz wojska, dzięki której kruszy się żelazny pierścień, okrążający serce Ojczyzny — Warszawę.

Barwnie są też przedstawione pierwsze chwile utrwalania się życia państwowego na Pomorzu i ogromna ofiarność ogółu społeczeństwa tut na rzecz Ojczyzny.

Historyczną wartość dzieła podkreślają niektóre dokumenty Pow. Rady Ludowej (około 120 dokumentów), z których poznajemy stopniowy rozwój państwowego życia polskiego na Pomorzu. Wartość historyczną tej pracy doceniło należycie Wojskowe Biuro Historyczne, wyrażając gotowość odkupienia prac autorskich do rozdziałów, dotyczących walk o niepodległość i wojskowości.

Miłą pamiątką dla uczestników walk o niepodległość i ich rodzin, a bodźcem dla młodszego pokolenia jest spis około 600 wybitniejszych osób, zasłużonych w pracy niepodległościowej. Ich praca nie poszła na marne. Słusznie zaznacza autor w zakończeniu. Powiat brodnicki zdobyty. Do ogólnego skarbca dorzucamy i ten klejnot, nienajgorszego gatunku i Ojczyźnie go oddajemy Cena zł 3. Do nabycia we wszystkich księgarniach i u autora Brodnica, Rynek 3.

Za Polski Związek Zachodni - Ks. Tęgowski, Prezes.

KĄCIK RADIOWY

Audycja Polskiego Radia w Warszawie.

Wtorek, 4. IV. 6.30 Aud. poranna. 11.00 Aud. dla szkół z Katowic. 11.25 Płyty. 12.03 Aud południ. 15.00 Mój kucharz — opow. dla dzieci 15.30 Muzyka obiadowa z Wilna. 16.30 Koncert wokalny z Wilna. 16.45 Zycie portów — Suez. 16.55 Recital organ. Piotrowskiego z Łodzi. 17.30 Z pieśnią po kraju. 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 Aud. dla robotników. 19.00 Koncert muzyki lekkiej 21.00 Koncert symfon. ze Lwowa. 22.00 Rozmowa wielkotygodniowa z Polesia. 22.15 W muzykalnym domu — aud. słowno-muzyczna.

Sroda, 5 IV. 6.30 Audycja poranna. 12.03 Aud. południowa. 15.00 Piosenki dziecięce z Krakowa. 15.30 Muzyka obiadowa z Katowic. 16.35 Koncert kameralny z Krakowa. 17.00 Ochrona pamiątek naszej wojskowości — odczyt 17.15 Koncert wielkopostny z Łodzi. 18.00 Aud. dla wsi, 18.40 Dyskutujmy — Spółdzielnia czy handel prywatny 19.00 Koncert popularny 21.00 Koncert chopinowski. 21.30 Rozmowa wielkotygodniowa z Polesia. 21.45 Recital organ. Widomskiego 22.25 Postać Chrystusa — rozmowa z „Wieczorów nad Lemanem" ks. prof. Morawskiego.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fale 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Wtorek 4 IV. 10.00 13.00 Płyty 13.50 Wiad. z Pomorza. 15.00 Jak to pani Chrzanowska swego zamku broniła — aud. dla dzieci. 17.25 Na polskim Trawlerze za kręgiem polarnym — report. 18.00 Obrazki gdyńskie — pogad. 18.10 Pogad. społ. 18.15 Sprawy techn. 18.25 Wiad. sport. z Pomorza. 22.55 Aktualności.

Sroda, 5 VI. 10.00, 13.00 Płyty. 13.50 Wiad. z Pomorza. 18.00 Nawigacje morskie za Zygmunta III — fel 18.15 Nawożenia azotowe na łąkach — pog roln. 18.25 Wiad. sport. z Pomorza. 21.45 Gra toruńska ork. salon. 22.25 Postać Chrystusa — z Wieczorów nad Lemanem — aud. z Warszawy. 22.55 Aktualności.

Poza tym transmisje z innych polskich stacyj.

Redaktor działu politycznego Ks. prof. Józef Dembieński, reszty działów: Benon Reichel.

W piątek, dnia 31 bm. o godz 7.30 w szpitalu w Tczewie zmarła w Bogu nagle zaopatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, babka i teściowa

ś. p.

Klara z Licznerskich Zakretowa

przeżywszy lat 67.

O czym donosi w smutku pogrążony

mąż z dziećmi i wnukami

Swiniarc, Zwiniarz, Targowisko, Józefkowo, Lisia Góra, Gdynia, w kwietniu 1939 r.

Eksportacja zwłok odbędzie się we wtorek, dn. 4 bm. z domu żałoby w Swiniarcu do kościoła paraf. w Zwiniarzu o godz 9 przed południem, po czym nastąpi złożenie zwłok na miejscowym cmentarzu.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych oraz Przemysłu i Handlu o zapobieganiu powstania i rozszerzania się pożarów w budynkach. (Dz. U. R. P. Nr 87 poz. 590)

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U.RP.Nr 41 poz. 365) zarządzam co następuje:

§ 1. Przepisom rozporządzenia niniejszego podlegają wszelkie budynki mieszkalne, przeznaczone do użytku publicznego, mieszczące zakłady użyteczności publicznej oraz budynki mieszczące lokale urzędowe, biurowe, przemysłowe, handlowe, składy i tp.

§ 2. Zabrania się przechowywania i gromadzenia na nieprzeznaczonych do zamieszkiwania częściach strychów budynków wymienionych w § 1 jakichkolwiek materiałów łatwo palnych, a w szczególności: słomy, trawy morskiej, drzewa, wełny drzewnej, wiórów drzewnych, papieru, szmat, olejów mineralnych, celuloidu itp. oraz przedmiotów wykonanych w całości lub w przeważającej części z takich materiałów.

§ 3. Zabrania się przechowywania i gromadzenia na nieprzeznaczonych do zamieszkiwania częściach strychów, w korytarzach piwnicznych, klatkach schodowych, przejściach i przejazdach, w budynkach wymienionych w § 1 jakichkolwiek przedmiotów w sposób, utrudniający przejazd lub przejście.

§ 4. Wszelkie przedmioty, znajdujące się na nieprzeznaczonych do zamieszkiwania częściach strychów, w korytarzach piwnicznych, klatkach schodowych, przejściach i przejazdach w budynkach, wymienionych w § 1, powinny być tak przechowywane, aby mogły być niezwłocznie usunięte z tych pomieszczeń do innych części budynku.

§ 5 Obowiązek przestrzegania przepisów §§ 2, 3 i 4 ciąży: 1) jeśli chodzi o pomieszczenia, których używanie związane jest z jednym mieszkaniem — na głównym lokatorze tego mieszkania; 2) we wszystkich innych wypadkach — na właścicielu budynku lub osobie zarządzającej budynkiem, jeśli właściciel osobiście tego zarządu nie sprawuje.

§ 6. Przepisy § 2 nie dotyczą budynków, jeżeli konstrukcje dachów tych budynków są wykonane z żelazobetonu o grubości płyty co najmniej 8 cm lub z żelaza, pokryte płytami o tej samej wytrzymałości na przebicie, a stropy tych budynków są wykonane w całości z materiałów ogniotrwałych.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie: 1) na obszarze miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych w 14 dni po ogłoszeniu, 2) na obszarze pozostałych miejscowości w 14 dni po wydaniu przez właściwych wojewodów odpowiednich zarządzeń.

Minister Spraw Wewnętrznych
Sławoj Składkowski

Podając powyższe do wiadomości publicznej wyjaśniam, że rozporządzenie to w myśl rozp. Wojewody Pomorskiego z dnia 18 stycznia 1939 r. (P Dz. Woj nr 5 poz. 23) obowiązuje na terenie miasta Brodnicy od dnia 15 lutego 1939 r. Niezastosowanie się do tych przepisów karane będzie w myśl art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 365) w drodze administracyjnej grzywną do 500,— zł lub aresztem do dni czternastu lub obiema karami łącznie, o ile za czyn nie grozi kara surowsza.

Brodnica, dnia 28 marca 1939 r.

Burmistrz: (—) Blokus.

Dobrowolna licytacja.

Z powodu likwidacji gospodarstwa sprzedawać będę **w czwartek, dnia 13 kwietnia rb. o godz. 9 na podwórzu nadleśnictwa Łąkorz, pow. Lubawa: konie, krowy świnie, 2 powózki (1 parkowa 1 samojazd), 3 wozy robocze, szory wyjazdowe i robocze, sanie wyjazdowe i robocze, młócarnię szerokomłotną, kierat 4 konny, maszynę do sieczki, wał żelazny, grab e konne, pługi, kultywatory, brony, fasę do gnojówki 750 litr, parnik duży, siekacze do buraków, centryfugę, 2 wagi decymalne różne meble oraz dużo innego inwentarza żywego i martwego** wszystko w dobrym stanie.

Przeznaczony na sprzedaż inwentarz można oglądać codzienie w nadleśnictwie Łąkorz.

Władysław Kinka, Łąkorz, telef. Nr. 9.

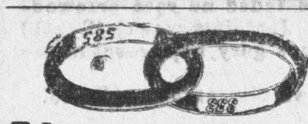
NASIONA

koniczyn i traw
buraków, marchwi, brukwi oraz innych warzyw i roślin polnych i ogrodowych tylko pierwszej jakości

poleca

„Rolnik" Spółdzielnia roln.-handl.

Lubawa tel. 39 Nowe Miasto tel. 49
Rybno tel. 2.

Obrączki ślubne

polecam najkorzystniej

K. MÓWKA,
zegarmistrz i złotnik
Lubawa, Rynek 10.

Kupuję złoto i srebro.

ROWERY

od 90,— zł „Otello", „Lux", „Korona" i t. p.
Pasy zapędowe skórzane i balaloidowe (gumowe)
Wózki dziecięce
przybory elektrotechn.
baterie anodowe i kieszonkowe stale świeże

tylko w firmie

WANTOWSKI,
skład broni
Brodnica, D Rynek 17.

Odlewy

żeliwne
do maszyn rolniczych i przemysłowych oraz **ruszta do opału miałem**
dostarcza odlewnia firmy

„UNIA" sp. akc.
Brodnica.

Skóry

podeszwowe, wierzchnie, rymarskie, pantoflarskie

w dużym wyborze poleca

Składnica Skór
Cz. Balcerowicz
Brodnica n. Drw.

Polecam:

do siewu

jęczmień, owies, koniczyny
inne gatunki zboża oraz makuchy lniane, rzepakowe. Prima otręby żytnie i pszenne

Leon Murawski, Lidzbark, ul. Zamkowa 6 — tel. 53.

Opryskiwacze

do drzew i krzewów
dostarcza po tanich cenach

„UNIA" sp. akc.
Brodnica.

Józef Cieszyński

Drogeria i Skład Farb
Nowe Miasto Lubawskie
Rynek nr. 7 Telefon nr. 62
Rok założ. 1909

poleca po najtańszych cenach:
TAPETY
FARBY
POKOSTY
KREDĘ
do bielenia.

Podaje się zainteresowanym do wiadomości, że zamówione

RYBY OBSADOWE

należy odebrać w środę, dnia 5. 4. 1939 r. o godz. 14.

Zarz. Staw Gosp. Rybnego w Rakowicach.

Przyjmujemy

subskrypcję na „Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej"

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu lubawskiego

Nowe Miasto Lub. Oddział w Lubawie

Z dniem 1. 4. 1939 r.

przeniosłem mój

Skład kolonialny

z ulicy Kościuszki 17 (Hotel Bona)

na Rynek nr. 8 w dom p. Pawłowskiej

Dziękując Szanownej Klienteli za dotychczas mi okazaną życzliwość, proszę uprzejmie o dalsze poparcie mojego przedsiębiorstwa. Staraniem moim będzie i nadal Szan. moją Klientelę zadowolić

Z poważaniem

JULIAN CHEŁKOWSKI
Nowe Miasto Lubawskie.

WYBOROWE MIESZANKI kaw palonych - ziarnistych

mieszankę III 1/8 kg zł 1.00
„ II „ „ „ 1.10
„ I „ „ „ 1.20

dla cierpiących na serce i nerwy kawę ziarnistą

bez kofeiny

100 grm. zł 1,20
1/8 kg. „ 1,45

poleca

F-a Stanisław Rost,

Nowe Miasto Lub.

Rynek 23. skrz. poczt. 18 Telef 36.

NAJNOWSZE

ŻURNALE MÓD

na miesiąc marzec
w wielkim wyborze do nabycia
w KSIĘGARNI „DRWĘCA" NOWE MIASTO.

Żyłki, spławiki, haczyki, łańcuszki, ze specjalnego drutu stalowego, karabinki, łączniki, kółeczka sprężynowe, sznurki konopiane, jedwabne i emaliowane oraz błystki na wszelkiego rodzaju ryby drapieżne poleca

KSIĘG. „DRWĘCA"
Nowe Miasto.

Tabele

do przeliczenia

drewna

na metry kubiczne
poleca

Księg. „DRWĘCA"
Nowe Miasto Lub.

Cement „Wysoka"
I a Wapno w kawałach
Lemiesze i odkładnie
Obręcze do wozów duże zapasy
Tragarze
Rowery i części
Fajans i porcelana

poleca

Teodor Tysler,
Lubawa.

Z powodu przeprowadzki

sprzedam korzystnie

tombank, szafę pod szkłem, stoły, szafę, kanapę, łóżko dziecięce i inne rzeczy

L. Kozikowski,
zegarmistrz Nowe Miasto.

PLAC

budowlany obok bekoniarni sprzedam.

A Krajnik, Brodnica
M. Pole 44

Polecam

Nasiona buraków

oryginalne Wiechmanna Ekendorfy żółte, czerwone i półcukrowe

Fr. Tysler, Lubawa.

Starszy

chłopak

do koni potrzebny od zaraz

M. Roth, Młyn Bielice, p. Krotoszyny-Pom.

Człowieka

do koni i w gospodarstwie poszukuję od zaraz

Fr. Bona,
Nowe Miasto, Sienkiewicza.

Elewka

potrzebna

B. Jankowski, kawiarnia
Nowe Miasto.

Potrzebna

służąca

Gorzkiewiczowa,
Nowe Miasto, Mickiewicza 5.

Uczeń

organistowski może się zgłosić na utrzymanie i pracę w gospodarstwie

Zagórski, Mroczno.

Jarkę i łubin

do siewu sprzedaje

Marianowo.

Sprzedam

słomę

wskaże p. Labiś, Rakowice.

Pocztówki

wielkanocne oraz pocztówki humorystyczne na 1 kwietnia poleca w wielkim wyborze. Dla pp. Odsprzedawców odpowiedni rabat

KSIĘG. „DRWĘCA"
Nowe Miasto.

Księgi handlowe

Różne teki do akt
Książki powieściowe
Gazety i czasopisma
Karty do gry
Walizki zwycz. i fibrowe
Teki skórzane
Wszelkie formularze

poleca w dużym wyborze

Piotr Głowacki
Księgarnia Działdowo,
ul. Marsz. J. Piłsudskiego 3.

Daje 60 proc. oszczędności zużycia prądu.

Demonstruje i sprzedaje na dogodnych warunkach

G. SKWARSKA, Nowe Miasto,
Kościelna nr. 6.

Dział rolniczo-gospodarczy

Imponujący zjazd rolników.

11 tys. członków W. T. K. R. zabiera głos w sprawach politycznych i gospodarczych.

Zjazd gospodarczy Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych, który odbył się w ub. niedzielę w hali reprezentacyjnej Targów Poznańskich, zgromadził 11 tysięcy rolników, zorganizowanych w kółkach rolniczych w Wielkopolsce. Postawa zjazdu wywierała naprawdę krzepiące wrażenie. Posłuch i karność organizacyjna zasługują na podkreślenie.

Obrady poprzedziło nabożeństwo, odprawione w hali Targów. Po Mszy św. wielotysięczna rzesza uczestników zjazdu odśpiewała hymn „Boże, coś Polskę".

Po krótkiej przerwie podjęto obrady, na które m. in. przybył dowódca O. K. gen. Knoll. Przybyciu przedstawiciela naszej Armii towarzyszyła burza oklasków i owacje na cześć wojska

Po otwarciu zjazdu przez prezesa W T K.R, p. St. Mikołajczyka i wygłoszeniu przezeń wielce patriotycznego przemówienia w związku z obecną sytuacją, p. Mikołajczyk odczytał następującą uchwałę zjazdu:

„W momencie, gdy fale germanizmu zalewają poszczególne kraje, odbierając wolność i niezależność narodom — rolnicy wielkopolscy, zgromadzeni na wielotysięcznym Zjeździe Gospodarczym W. T. K. R., w obliczu powagi chwili, z pełnym spokojem i poczuciem odpowiedzialności oświadczają uroczyście, że wierni tradycji swych przodków i mając przy tym w świeżej pamięci zbrojny czyn powstania wielkopolskiego, gotowi są walczyć do ostatniej kropli krwi przeciw każdemu, kto by interesy Polski, honor i godność Narodu Polskiego próbował na szwank narazić!

O opłacalność produkcji.

Po odpowiedzi wojewody poznańskiego i gen. Knolla referat programowy o opłacalności produkcji rolnej wygłosił dyr. Zw. Eksporterów Zboża, p. L. Domański.

Przyjęto potem następującą rezolucję:

Zjazd Gospodarczy W. T. K. R. stwierdza, że sytuacja rolnictwa wielkopolskiego uległa w kampanii 1938|39 pogorszeniu na skutek załamania się cen zbóż, którego nie mogły wyrównać przychody ze sprzedaży innych produktów rolnych oraz na skutek zwiększenia się ciężarów publicznych i opłat socjalnych.

Zjazd gospodarczy W. T. K. R., stwierdzając ścisłą współzależność pomiędzy wszystkimi gałęziami gospodarki rolnej i przywiązując wielką wagę do wszechstronnego rozwoju produkcji rolniczej, wyraża obawę, że załamanie się cen zbóż nie tylko powoduje bezpośrednio poważne zmniejszenie się przychodu rolnictwa, lecz może w konsekwencji również utrudnić opanowanie sytuacji na odcinku cen hodowlanych.

Rolnictwo wielkopolskie, rozumiejąc konieczność ponoszenia świadczeń publicznych, stwierdza, że wysokość ich jest niewspółmierna do możliwości płatniczych rolnictwa. Tym bardziej rolnictwo wielkopolskie kategorycznie przeciwstawia się wszelkim tendencjom do ich podwyższenia.

W oparciu o doświadczenie z lat ubiegłych zjazd stwierdza nieodzowną konieczność ustalenia w roku bieżącym programu walki o ceny rolnicze w takim terminie, aby wszystkie elementy ustalonego wyrażnie programu działać mogły w całej rozciągłości od początku roku gospodarczego. — Jako ostateczny termin ustalenia takiego programu, szczególnie w sprawach zbożowych, Zjazd ocenia czasokres do końca czerwca.

Sprawy oddłużeniowe.

Po referacie p. Z. Rusinka, dyr. Zw. Izb i Organizacyj Rolniczych, powzięto w sprawach oddłużeniowych rolnictwa rezolucję treści poniższej.

Nadmierne zadłużenie gospodarstw wiejskich stoi na przeszkodzie do osiągnięcia opłacalności nawet przy polepszeniu cen rolniczych i uniemożliwia korzystanie z tak niezbędnych kredytów, zwłaszcza inwestycyjnych i na spłaty rodzinne.

Dotychczasowe ustawodawstwo finansowo-rolne nie doprowadziło do oddłużenia gospodarstw wiejskich i nie daje potrzebnych w tym celu środków.

Zmniejszenie ciężaru długów jest dla bardzo licznych gospodarstw państwowym warunkiem, od którego zależy już nie tylko ich rozwój, ale nawet byt posiadaczy tych gospodarstw.

W szczególności katastrofalny jest stan osadnictwa na terenie Wielkopolski z powodu wysokich obciążeń z tytułu należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej. Należności te przekraczają możliwości płatnicze osadników, uniemożliwiają gospodarowanie, powodują niszczące egzekucje.

Zebrani stwierdzają, że wieś jest dokładnie zaznajomiona z przebiegiem akcji z zakresu oddłużenia, również w bieżącej sesji sejmowej. Uchwalona ustawa karencyjna — w łączności z oświadczeniem rządu o wstrzymaniu egzekucyj z tytułu należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej — zabezpiecza rolników przed stratami w najbliższym okresie, a będzie celowa, jeżeli w tymże okresie nastąpi ostateczne załatwienie sprawy oddłużenia warsztatów rolnych.

Z największą niecierpliwością oczekiwać będą rolnicy do upływu przewidzianej karencji, a więc do 30 czerwca br. w przekonaniu, że sprawa oddłużenia gospodarstw wiejskich zostanie w tym terminie ostatecznie i pozytywnie załatwiona, albowiem pozostawianie nadal najbardziej palących zagadnień wsi bez rozwiązania jest niemożliwe, gdyż szkodzi całości gospodarstwa narodowego.

Rezolucja o organizacji przymusowej rolnictwa.

Po referacie p. Mikołajczyka, wygłoszonym na temat organizacji rolnictwa w Polsce, Zjazd powziął następującą rezolucję w omawianej sprawie:

„Stan rolnictwa i poziom kultury wsi wymagają zmiany na lepsze.

Poziom kultury nie może wzrastać na podłożu nędzy materialnej i braku oświaty na wsi, dlatego też zmiana na lepsze zależna jest w pierwszym rzędzie od opłacalności rolnictwa, warunków bytowania mieszkańców wsi i możliwości odpowiedniego kształcenia i wychowania młodzieży wiejskiej.

Rolnictwo wielkopolskie pragnie oprzeć swój system organizacyjny o wspólnie uzgodniony wysiłek dobrowolnie zorganizowanych rolników w kółkach rolniczych, o wojewódzkie Izby Rolnicze, samorząd terytorialny, spółdzielczość i Związek Izb i Organizacyj Rolniczych.

Wypowiadając się za nadaniem kółkom rolniczym praw stowarzyszeń o wyższej użyteczności publicznej, Zjazd Gospodarczy WTKR wypowiada się również kategorycznie przeciw zastępowaniu wysiłków społecznych dobrowolnie zorganizowanego rolnictwa — przymusem i biurokratyzacją życia rolniczego".

ŚWIAT KOBIECY.

Swięta Wielkanocne.

Wchodzimy w ostatni okres przedświąteczny — Wielki Tydzień. Wśród licznych zajęć najważniejsze będzie przygotowanie święconego. Oczywiście, nonsensem byłoby zadłużać się dlatego, aby urządzić sute święta. Jeśli budżet nie pozwala, zadowólmy się skromnym święconem, ale nie zaniechajmy pięknej tradycji. Stół wielkanocny — o którym kilkakrotnie już pisaliśmy — ma bowiem specjalne znaczenie dla gospodyni domu. Oto dzień, w którym jej umiejętności gospodarskie wystąpią w całym blasku.

Poniżej podajemy kilka przepisów świątecznych.

Zupa wiosenna.

Do mocnego rosołu wrzucić następ. zielone kluseczki: rozprowadzić z jedną czwartą l ciepłego rosołu 30 g. masła i 100 g grysiku, mieszać na ogniu ze szczyptą soli na gęstą masę, do której dodać po ostudzeniu 1 jaje, pęczek pietruszki posiekanej, trochę otartego orzecha muszkatowego. Z dobrze wymieszanej masy formować kluseczki i w rosole odgotować.

Sztufada.

Ubić dobrze wałkiem mięso zrazowe, przyprawić solą i pieprzem i naszpikować gęsto słoniną krajaną w cienkie paseczki. Następnie polać mięso kipiącym octem i odstawić na godzinę. — W rondlu rozgrzać kawałek masła, włożyć mięso, zrumienić je z każdej strony, nalać szklankę wody, włożyć kawałek listka bobkowego, parę ziarnek angielskiego i zwykłego pieprzu, cebulę całą i dusić na wolnym ogniu pod pokrywą. Gdy pieczeń będzie miękka wyjąć, sos przefasować przez sitko. Sztufadę tę podaje się także na zimno, nie polewając sosem!

Mazurek czekoladowy.

8 żółtka, 100 g. masła, tyleż cukru pudru, ucierać 5 min., dosypując 60 g. czekolady w proszku. Ubić tęgą pianę z 6 białek i dobierać do utartej masy, dosypując 120 g. mąki przesianej. Wyłożyć masę na kruchy spód lub opłatek, po wierzchu posypać orzechami zmielonymi, zapiec w średnio gorącym piecu.

Dobry sernik.

Upiec kruchy placek z 200 g. masła, 2 żółtek, 50 g. cukru, 250 g. mąki i pół p. proszku do pieczenia. Po upieczeniu pokryć masą: 1 kg twarogu zemleć 2 razy, osobno ucierać 100 g. masła z 5 żółtkami i 100 g. cukru, dodać wanilii, 50 g. rodzynek, 50 g. migdałów słodkich, 4 gorzkie migdały, ser, pianę z 3 białek i łyżkę mąki. Ułożoną na placku masę posypać cukrem — kryształem i ewtl. siek. migdałami, piec 15—20 min.

Tort orzechowy.

Po 1 filiż. zmielonych orzechów laskowych, pszennej mąki, cukru z wanilią, mleka, 1 żółtko, proszku do pieczenia na koniec noża, pianę z białek. Masę wlać do wysmarowanej tłuszczem i wysypanej tartą bułką tortowicy, piec w średniej temperaturze ok. 3/4 godz. Następnego dnia przekroić i smarować następ. kremem: 1 filiżanka mleka i 2 łyżki zmiel. orzechów zagotować z cukrem i wanilią. Łyżeczkę mączki kartoflanej z trochą mleka i 1 żółtkiem ubić na gęstą masę, zdjąć z ognia, wymieszać z masą orzechową. Po ostudzeniu smarować tort, który polać glazurą z 1/2 białka ubitego z cukrem pudrem na gęsty lukier. Garnirować jajeczkami.

Jeszcze kilka pięknych modeli kostiumów.

Wódka na śliwkach suszonych.

100 g. śliwek ładnych, miękkich ponakrawać głęboko lub rozcinać, 4 pestki utłuc w moździerzu, dać w gąsiorek i zalać 1 l. 45 proc. wódki. Postawić na słońcu. Na śliwkach nie trzymać dłużej niż 48 godz. Przecedzić przez watę i gęste płótno.

Sałatka z jarzyn.

Rozmaite jarzyny gotowane w wodzie słonej (w tym seler), pokrajać drobno i wymieszać z majonezem. Octu lub soku cytr. i trochę cukru do smaku.

Sos majonezowy: 2 żółtka rozcierać w glinianej miseczce, dolewać małymi dawkami 200 g. świeżej oliwy, ciągle ucierać, gdy użyjemy połowę oliwy, posolić, mało popieprzyć, szczyptę cukru, sok z pół cytryny, dodawać resztę oliwy i trzeć. Jeśli się zwarzy, ulewać do 2-giej miseczki, gdzie jest trochę wody, mieszać szybko.

KOBIETA-SZPIEG

(Ciąg dalszy).

— Czy on zdolny był by popełnić zbrodnię?

— Sądzę, że byłby zdolny do wszystkiego.

— Pan wie chyba, jak wszechpotężnym jest wpływ jego na ministerium.

— Wiem, że ma olbrzymie wpływy wszędzie.

— No, dobrze, ale jaki interes miałby we wywołaniu tej całej katastrofy?

— Chodziło mu przede wszystkim o wynalazek generała. Lichtenbach jest głową francuskiego syndykatu eksploatowania min. Ma podobne przedsiębiorstwa w Rosji, Austrii i Hiszpanii. Proch łatwy w użyciu, silny w swych skutkach, a tani miałby dla niego kolosalne znaczenie. Wszystkie te warunki miał proch wynaleziony przez generała de Tremont, jak to generał sam przedstawił sześć miesięcy temu w odczycie, wygłoszonym w akademii nauk. Czyż to nie dosyć silny motyw do zbrodni u człowieka, w którym rozpętane są wszystkie żądze zysku? Czyniono już generałowi wspaniałe propozycje, ale on z nikim się nie chciał wdawać, tylko Graffowi i mnie zwierzył się z planem stowarzyszenia, eksploatującego odkrycie to wyłącznie z pożytkiem dla Francji. Miał w tym pewną ambicję, — aby kraj tylko ciągnął korzyści z jego pracy.

— Szlachetny człowiek!

— Równocześnie pracował nad prochem do użytku wojennego i nie chciał rozpoczynać przedsiębiorstwa handlowego, zanim nie odda gotowej formułki prochu strzelniczego w ręce rządu. Mawiał zwykle — obydwa rodzaje prochu wejdą w użycie naraz. Jeden rodzaj prochu da nam bogactwo, drugi zapewni nam zwycięstwo.

— Tak jest. Generał de Tremont pokazywał nam na tajnej sesji sztabu rozmaite doświadczenia i rezultaty były rzeczywiście nadzwyczajne. Żadna siła nie byłaby się ostała wobec artylerii zaopatrzonej w podobny środek wybuchowy. Ogromna stała się krzywda Francji, że tak ważne odkrycie poszło z dymem.

Graff zamyślił się, a po jego zamglonej twarzy przemknął lekki uśmiech.

— Kto wie, nie można wiedzieć...

— Jakto nie można wiedzieć?

— Tak... bo to jeszcze nie stwierdzono, że wynalazek generała został zniszczony bezpowrot nie. Być może, że ktoś posiada duplikat formułek generała.

— Któżby to? — zawołał minister...

Graff zacierał ręce i odparł:

— Mój siostrzeniec!

— Marceli? Czy on wspominał co o tym?

— Nie dalej jak tydzień temu.

Przy tych słowach Baradier zbladł i zwrócił się do szwagra ze zrozpaczoną twarzą:

— Nieszczęsny! Nie powtarzaj tego nikomu! Zabito generała de Tremont! Czy chcesz, aby zabito mi syna?

— No, mój kochany Baradier, uspokójże się pan. Nie zaczniesz się przecież bać własnego cienia. Cóż tu się obawiać, do licha! Sprawcy zamachu musieli dać nura, bo wiedzą bardzo dobrze że policja ich tropi.

— Ach, panie generale, wiem dobrze, co mówię. Gdy generała de Tremont byliby z pewnością oszczędzili, gdyby można było wykraść mu ów proch upragniony. Marceli nie dozna żadnej litości, bo to jego matkę, bo to Graffa i mnie zechcą ugodzić takim ciosem.

— Spodziewam się, że potrafimy go obronić. Ja przynajmniej w tym wypadku byłbym zdolnym nawet do popełnienia okrucieństwa, choć każdy wie, że nie jestem człowiekiem złym.

— Ja sądzę, że najlepiej będzie uwiadomić o tym wszystkim policję — rzekł generał.

— A ja myślę, że postąpimy rozważniej, jeśli tego nie uczynimy — przerwał Baradier. — Jeśli rzeczywiście jest tak, jak myślimy i Lichtenbach kierował całą sprawą, można z góry na to być przygotowanym, że nie zdoła się go zdemaskować. On i jego wspólnicy stoją ukryci poza obrębem odpowiedzialności. Kobieta, która prawdopodobnie była agentem prowokacyjnym, już dawno zniknąć musiała, mężczyznę z odciętym ramieniem pielęgnują zapewne w jakimś bezpiecznym kąciku, być może za granicą, a stangret, który odwoził oboje do Vanves, jest z pewnością człowiekiem zaufanym bandy. Możesz pan być pewnym, że nic się nie wyjawi.

— Ja tak samo sądzę, ale z tego nie wynika, aby wcale nie szukać. Zresztą to rzecz policji i sądu, więc mówmy o czym innym. Generał de Tremont zostawił swoją jedyną córkę bez zaopatrzenia.

— Przepraszam pana generała, przecież my jej nie opuścimy.

— Tak jest, mój przyjacielu, ja wiem, że panna de Tremont może liczyć na was... Ale generał nie zostawił jej żadnego majątku.

— Niechże się pan uspokoi, panie generale. Na niczym jej zbywać nie będzie. Żona moja poszła dziś rano po nią do Sacre-Coeur i zaraz przyprowadziła ją do nas... Panna de Tremont będzie odtąd w naszym domu traktowana na równi z naszą córką.

— Ja w każdym razie postaram się o to, aby ministerium wyasygnowało jej stałą roczną pensję.

— Jeśli pan tego chce koniecznie... Ale ona będzie odtąd jakby naszym własnym dzieckiem — rzekł Baradier.

— Czy nie mógłbym jej widzieć?

— Jest bardzo przygnębiona, ale zupełnie spokojna. Graff może ją natychmiast tu przyprowadzić.

Gdy Graff wyszedł, Baradier zbliżył się do generała i szepnął, jakby w obawie, że i ściany mają uszy.

— Czy pan generał wielką przywiązuje wagę do uzyskania formułki prochu wykrytego przez generała?

— Ogromną. To byłoby oddanie niezwykłej usługi naszemu krajowi.

Baradier spoważniał i rzekł z siłą:

— Panie generale, byłem zawsze dobrym patriotą. Walczyłem za Francję aż do ostatniej chwili trwania wojny. Bez wahania oddałbym życie swoje dla kraju. Uczynię więcej — bo zaryzykuję i życie syna mego. Jeśli Marceli zna tajemnicę generała de Tremont, przysięgam panu, że proch będzie w posiadaniu ministerium.

Radość błysnęła w oku starego żołnierza. Podał rękę Baradierowi i rzekł drżącym głosem:

— Jesteś pan dzielnym człowiekiem. Dziękuję panu!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Żona znanego komika filmowego Laurela zasądzona została za nieostrożną jazdę autem na 1 dzień aresztu. Podczas pobytu w areszcie zdecydowała się cofnąć wniesioną poprzednio skargę rozwodową. Na zdjęciu zadowolona para.

Rolnicy pomorscy oczekują spokojnie rozkazu Naczeln. Wodza.

W dniu 29 marca br. odbył się w Toruniu zjazd prezesów Towarzystw Rolniczych Powiatowych oraz członków Zarządu Głównego PTR.

Na początku obrad zebrani powzięli jednomyślną uchwałę wysłania do rąk Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Śmigłego-Rydza depeszy treści następującej:

„Zarząd Główny PTR oraz prezesi Towarzystw Rolniczych Powiatowych w imieniu członków Kółek Rolniczych Wielkiego Pomorza w obliczu powagi sytuacji międzynarodowej stwierdzają, iż rolnicy pomorscy oczekują spokojnie rozkazu Naczelnego Wodza, by chwycić za broń w obronie każdej piędzi polskiej ziemi do ostatniej kropli krwi, bez względu na to, kto i kiedy miałby odwagę narazić na szwank, całość granic i honor Polski".

Po zakończeniu obrad zebrani członkowie Zarządu Głównego P. T. R. oraz prezesi T. R. P. zostali przyjęci na specjalnej audiencji przez p. Wojewodę Pomorskiego, składając do Jego rąk treść powziętej rezolucji.

Konina z Pomorza do Belgii.

Rzeźnia Miejska w w Grudziądzu wywozi do Belgii partie koniny w ilości od 30 — 40 sztuk miesięcznie. Koninę przerabia się w Belgii na konserwy, które następnie wysyła się do Kongo, kolonii belgijskiej w Afryce.

200 tys. masek gazowych, jako pierwsza transza, rozdanych zostało wśród mieszkańców Paryża. Nasze zdjęcie przedstawia przymierzanie masek młodzieży szkolnej.

W Anglii wszyscy początkujący automobiliści i motocykliści zobowiązani są zaopatrywać swój pojazd w tablicę z literą L. (learner), która wskazuje, że kierowca nie jest jeszcze zbyt pewnym i lepiej schodzić mu z drogi.

Dobór odmian zbóż jarych dla województwa Pomorskiego.

Pomorska Izba Rolnicza podaje niniejszym, że jak wynika z pisma Ministerstwa Rolniczego i Reform Rolnych z dnia 24 X 1938 r. jako najwłaściwsze do uprawy na obszarze woj. pomorskiego odmiany zbóż jarych zostały ustalone następujące:

Pszenica jara Ostka Chłopicka, Ostka Hildebranda i „S 30" Hildebranda.

Jęczmień jary Danubia, „Isaria i Skrzeszowicki.

Dla odmian owsa takiego ustalenia jeszcze nie ma, lecz prawdopodobnie będą to odmiany — Biały Orzeł ze Svalöf, Antoniński Żółty i Zwycięzca ze Svalöf.